

Eger – a Dobó tér és környékének építészeti rekonstrukciója

a feladat:

az egeri Dobó tér és környékének rekonstrukciója, a tér felújítása, a környező utcák arculatának megtervezése, az esetleges új elemek megfogalmazása és elhelyezése a barokk stílusú belvárosi szövetben.

építészeti koncepciónk:

a város megismerése, az első gyűjtések után fontosnak tartottuk a „barokk” városi hangulat megőrzését, annak tiszteletben tartásával egy mai európai belváros létrehozását (azzal az építészeti észrevétellel, hogy a barokk lakóházak is elég egyszerűek voltak, s ha valami új épül, az egyszerűségével könnyebben bele tudna illeszkedni a meglévő szövetbe).

talán a legfontosabbnak azt találtuk, hogy az ott lakók és az odalátogatók egyaránt jól érezzék magukat. a turisták szempontjából a városnak fontos egy 21. századi arculatot mutatni magáról, úgy, hogy a régi, értékes elemeket megtartva, minden idelátogató jól érezze magát. az is nagyon fontos, hogy a turisták egy **élő**, 21. századi városban érezzék magukat, aminek magja a barokk belváros, illetve, hogy a helyi lakókat látva, velük találkozáskor, érintkezve az igazi Egert ismerhessék meg (ennek szerintünk ellentmond a bevásárlóközpont létrehozása és kihelyezése a belváros szélére, az üzletek ilyen koncentrált elhelyezése, amely így elszívja a helyiek pezsgő életét a belvárosi, hangulatos kis utcákból).

nem csak a turistákat tartottuk szem előtt, a helyiek boldogsága legalább olyan fontos szempont volt a tervezés során. ezért gondoltuk, hogy még a belváros szívében is létre kell hozni olyan HELYeket, amelyek a helyiek igényeit elégíti ki.

a harmadik fontos irány, hogy ezek az emberek, csoportok (helyiek, turisták) közös találkozási pontokon érintkezzenek, megismerhessék egymást.

építészeti gondolatok, tervek:

a megadott tervezési terület kapcsán mi egy nagyobb -a teljes belvárost magába foglaló- területtel kezdtünk el foglalkozni, amelynek végpontjait egy-egy jól megfogalmazott HELY (minaret, vár bejárat, piac, strand, főiskola) alkotja. ezeket a pontokat és a köztük levő egyéb érdekességeket, hangulatos utcákat fogná össze egy főképp gyalogos, kiselemes kőburkolat (melynek mérete és típusa az adott helyszínektől függően változna). ez az apró elemekből összeálló homogén burkolat jól egészíti ki a barokk hangulatot, amellyel a kontrasztba állított homogén (fémlemez, öntött monolit beton) utcabútorok tovább erősítik egymás jellegzetességeit.

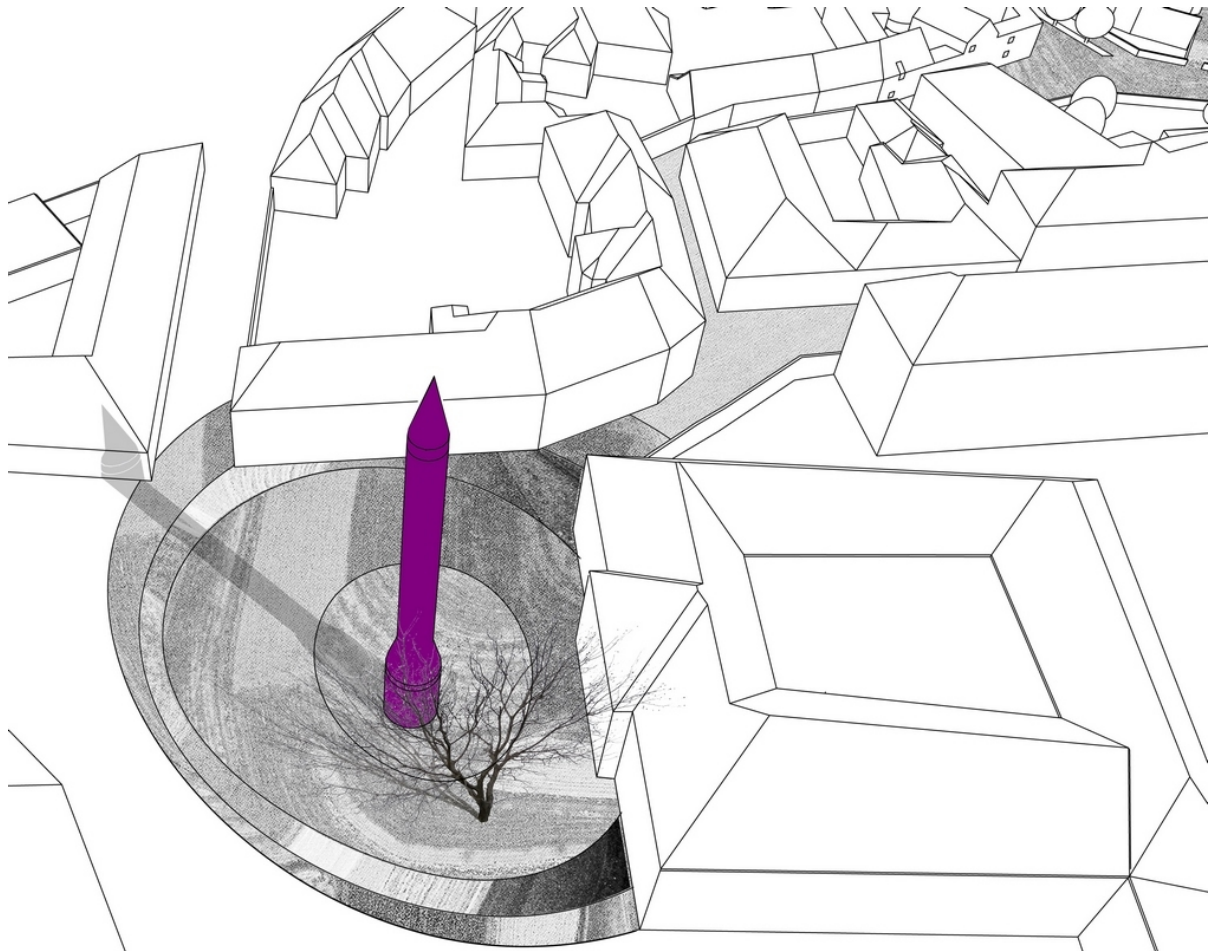
ebben a zónában a gépjármű forgalmat a lehető legjobban lekorlátoznánk, és a terület határán elhelyezett parkolóházak szolgálnák ki a szükségleteket.

a területnek nagyon fontos eleme a patak, ami az egészet átszelve egy közös pontja minden résznek. ennek intenzívebb bekapcsolása a város életébe egy nélkülözhetetlen feladat a mai „természetbe vágyódó” világban.

egy-egy kiemelt terület a belvárosban:

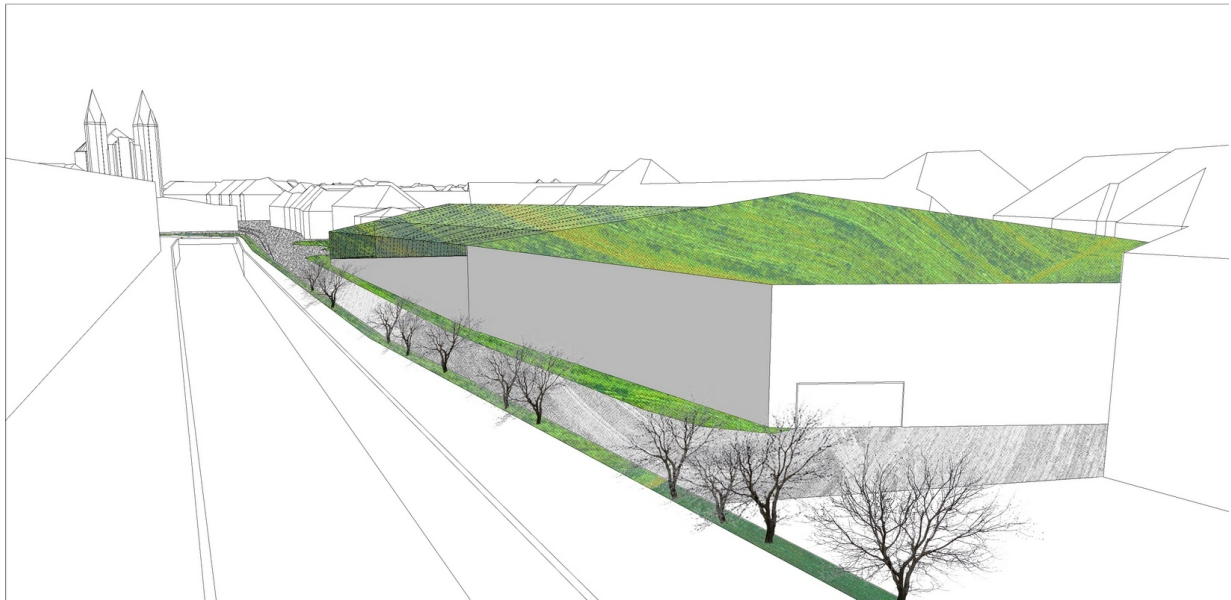
1. a minaret tere

a szűk belváros egyik gyalogos végpontja, ezért ennek formált kialakítása, bekapcsolása a GYALOGOS zónába különösen fontos volt számunkra. a burkolat centrikus alakításával, a minaret középpontba helyezésével, egy-egy utcabútor elhelyezésével próbáltuk a kissé furcsa térfalakkal határolt jelenlegi állapotot újraértelmezni. a tér egyik falát képező klasszicista templom felújításával, esetleges új funkció adásával, azt is szervesebben bekapcsolni a tér életébe, ezáltal bővítve a HELY értékét.

2. piac

fontosnak tartottuk a piac -mint a turisták és a helyiek gasztronómiai utazásaik színhelyének- intenzívebb bekapcsolását a GYALOGOS közlekedésbe (a piac felújításával egy időben a szomszédos fehér ház élettellel való megtöltését is nagyon fontosnak tartottuk). emiatt egyrészt a piac mögötti út forgalomcsillapítása, másrészt a piac és környezetének felújítása volt megoldandó feladat. a piac végében lévő parkolót többszintes parkolóházzá alakítottuk, szervesen kapcsolva a meglévő tömeghez. a piac raktárudvarát egy könnyűszerkezetes vázzal „fedtük”, amelyet zölddel futtattunk be. ez az „épületkomplexum” alkotja a GYALOGOS zóna É-K-i kezdő és végpontját.

3. szűnyogköz - ifjúsági szálló (youth hostel)

a terület jelenlegi állapota, használata teljes átgondolást igényelt. a gyalogos zóna kibővítése kapcsán, illetve a parkolók esztétikai kialakítása miatt is, innen is kikerültek az autók (a bástya alatti újonnan kialakítandó parkolóházba), ezáltal egy elég nagy teret kaptunk szabad formálásra. továbbá a jelenlegi parkoló szörnyű állapotú északi falát képező házat is lebontásra ítéltük. mindenképp fontosnak gondoltuk a terület beépítését (a havonta megrendezésre kerülő bolhapiac helyének megtartásával, egy igényesebb környezetben).

a jó fekvés és az olcsó szálláslehetőségek hiánya miatt az ide tervezendő épület funkciójának egy „ifjúsági szállót” választottunk. építészeti koncepcióul a csatlakozó házak alacsony, zárt kerítésfalas kialakítását gondoltuk tovább. a bütőjűkkel az utcára forduló tömegek foglalják magukban a fő funkciókat (hálók, étkező, recepció, közösségi helyiségek), míg a falként megjelenő lapostetős, összekötő tagok a többi funkciót (közlekedő, internet, csomagmegőrző,...). ez a formálás a vár falai és bástyái közötti viszonyt is próbálja kicsit továbbvinni egy más helyzetben.

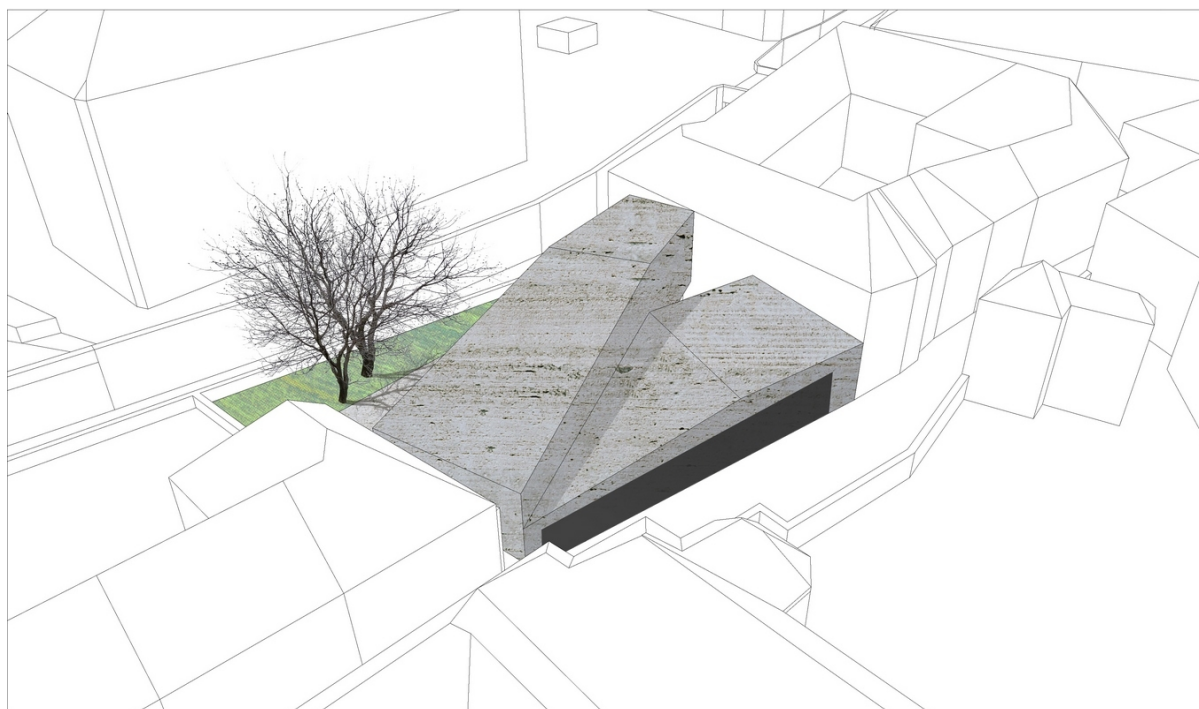
4. kortárs művészeti központ

az épület programja egy Kortárs Művészeti Központ, ami azért is kortárs, mert úgy éreztük, hogy talán hiányzik Egerből a frissesség, és a nyíltság, fogékonyság a mai, az új iránt, ami egyébként is jellemző a mai emberekre. mivel a telek a város szívében van, ráadásul egy különleges helyzetben, az Eger-patak partján, épp megfelelő helyet tudna biztosítani egy olyan művészeti központnak ahol nemcsak a képzőművészet, az irodalom, a zene, a film, a fotó, hanem az építészet is kortárs művészetként jelenhetne meg.

az Központban kiállítótér, kávézó, könyvesbolt, és multifunkcionális tér foglal helyet. a multifunkcionális térben előadások, vetítések, kamarazenei előadások kapnának helyet, de borkóstolások számára is megfelelő helyet biztosíthat (hiszen Eger és környéke régi borkultúrával rendelkezik), vagy akár más nemzetek számunkra különleges ételeinek bemutatása is történhet itt.

mivel elég kicsi a lépték, és a rendelkezésre álló tér, nem szerettünk volna korlátokat állítani a szabad térformálás elé. Ezért az épület belsejében nincsenek pillérek, sem a szükségesnél több elválasztó fal, így a kiállító tér egy lebegő doboz hatását kelti, valamint szabadon alakítható kiállító teret tesz lehetővé. a földszinti kávézóban és multifunkcionális térben is, csak egy térelhatároló, egy összetelhető falazat található, mely a kávézó zaját megszüri, ha benn előadás, kamarazenei koncert, vagy vetítés van. az épület tűzfala mellett elosonó „ösvény” állandó összeköttetést biztosít a patakkal, illetve a kerttel, kapcsolatot teremtve ezzel épület és az emberek között, hiszen a belső működés nem befolyásolja a külső tér használatát. az épület szokatlan formálása kilóg a város képéből, a tömeg, a belső tér, és az építészeti szándék, mint új elem jelenik meg, mégsem hivalkodóan magasodik a város felé, vagy színesen villogóan hívja fel magára a figyelmet, hanem belesimul a 2 épület közötti térbe, és kitölti azt zárt, fedett-nyitott, és nyitott tereivel.

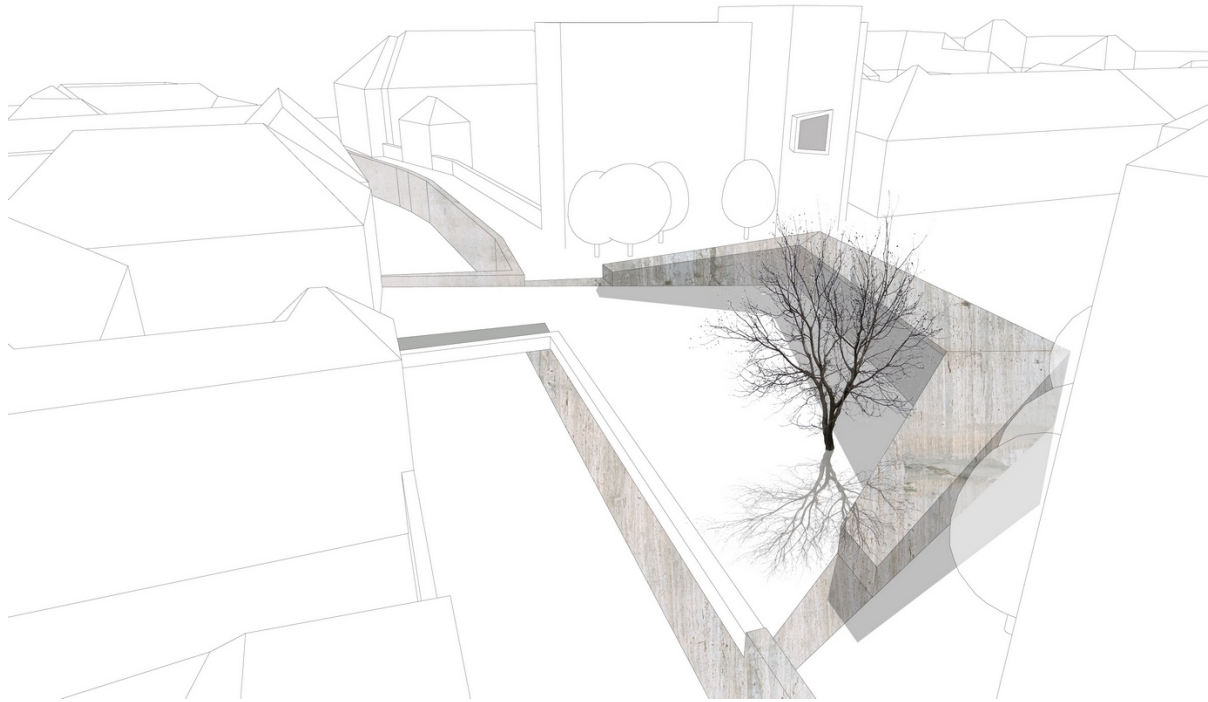

5. kultúrkávézó

a meglévő teresedés, illetve a Fazola híd létrehozásának igénye inspirálta egy marasztaló öböl létrehozását, a meglévő átalakítását. ez a találkozási HELY a zsinagógához és a patakhoz kapcsolódva egy újabb színteret biztosítana a kellemes beszélgetéseket szerető emberek számára. a tervezővállalat szelleme és a zsinagógában lévő kortárs underground művészeti kezdeményezések kiváló környezetet teremthetnek kávézásához, olvasgatáshoz. az épület a patakpart kőfalából „kinőve” foglalná magába a kávézót. a térfal földszintes kialakításával teret nyit a patak felé, és emberibb miliőt teremt a környező magasabb térfalak között.

6. patak park - multi (skála)

a vizsgálódásaink végeztével mindenképpen fontosnak tartottuk a meglévő skála „beépítésének” megtartását. a skála mögötti parkoló innen is kikerült a gyalogos zóna határára, ennek köszönhetően rengeteg terület szabadult fel. ezt a frekventált helyen lévő területet láttuk alkalmasnak arra, hogy a patakot ténylegesen szervesen kapcsoljuk a város életébe, a Dobó tér nyüzsgő világába. a patak „kemény” kőfalát itt megszüntettük és egy lankás, zöld parkot alakítottunk ki a parkoló helyén.

a „multi” alkotná a határt és kapcsot a patakpart és a Dobó tér között. szerettünk volna egy olyan kisebb, hangulatosabb teret is létrehozni a Dobó tér mellett, amely azzal nem konkurálva, azt kiegészítve tudna működni. a Dobó tér nagy mérete és rendezvényekre alkalmas kialakítása miatt nem alkalmas intim beszélgetések folytatására, illetve a patakkal való kapcsolat is kínálta a lehetőséget egy ilyen tér létrehozására.

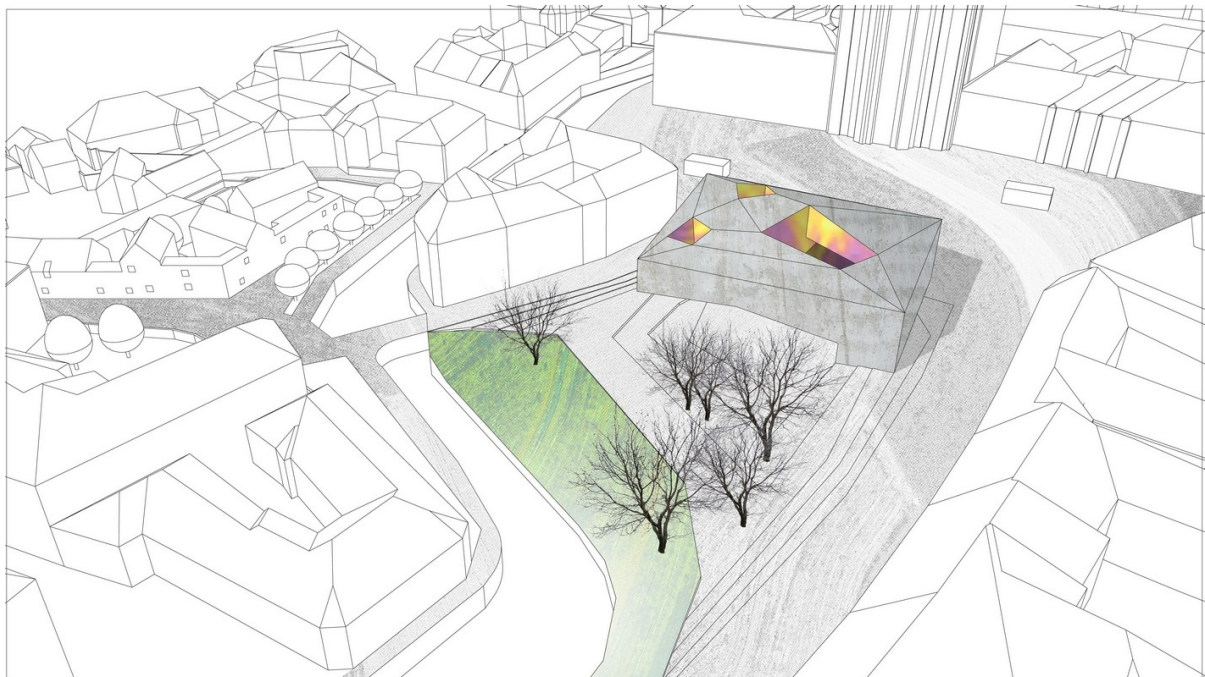
az új épület megtartaná a skála funkcióját, mai megfogalmazásban, illetve a régi tömegből való 1-2 kiharapással még többet adhatna az épületnek és környezetének. elöl egy nagy lyukkal megteremtene a vizuális 2. tengelyét a Dobó térnek, illetve a hátsó oldali kiharapással az intimebb kis térnek biztosítana némi fedett részt.

az épület tömegformálásával is próbáltunk kicsit visszanyúlni a barokk építészetre jellemző, állandóan változó érzésre, de azt mégis mai megfogalmazásban.

7. Dobó tér

a tér kialakítása, felújítása kapcsán megfogalmazott fontos kiindulási pontok: 2 tengely létrehozása; a templom, városháza, kollégium térfalának erősítése; rendezvénytér maximális mérete; térhez kapcsolódó marasztaló öblök kialakítása. a téren mindenki számára egyértelműen érzékelhető az egyik tengely, a vár bástyájára irányítva, míg a másik csak sejthető a templommal a végpontban. ezt a másik tengelyt úgy alakítottuk ki, hogy ne legyen annyira egyértelmű, mivel a patak irányába nincs megfelelő végpontja. ezért csak egy vizuális tengelyt hoztunk létre, ami a „multi” tömegén megy keresztül. illetve a tér homogén burkolatával szerettük volna a mai korra jellemző „demokratikus homogenitást” biztosítani, ami persze magába foglalja a két tengely létrejövetelének lehetőségét is.

a tér kialakításánál elsődleges szempont volt, hogy a jelenlegi állapotot amennyire csak lehet bővítsük ki, már így is kicsi egy-egy nagyobb rendezvény megtartására. a másik fontos, ezt kiegészítő elem a tér templom felőli oldalán lévő zöld megszüntetése volt. a burkolatnak az egész GYALOGOS zónát átfogó kisméretű kőburkolatot terveztük a közepén egy nagy méretű „csordogáló” vízfelülettel, ami a rendezvények ideje alatt (kikapcsolt, száraz állapotban) is használható sík felületet biztosítana. ez a vízfelület biztosítaná a tér túlmelegedését a nyári időszakban. a teret az ott elhelyezett, formált, egyszerű lámpatestek és utcabútorok tennék használhatóvá a hétköznapokon.

11. számú pályamű

tervezők: glatz zsófia, gönczi anikó, komlósi bence, pál anna